

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XXIX. Os Domini (Prædicatores veritatem annuntiantes) mundus
persequitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

Thren. 2. 9. 12. nare sicut sponsa, Jerusalem, anima sedes Dei, & eris urbs perfecta decoris, & gaudium universae terrae, & anima; Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum, Amen.

DISCURSUS XXXIX.

Sade.

Justus es Domine, quia os ejus ad iracundiam provocavi. *Thr. 1. v. 18.*

DE ECCLESIA.

Os Domini (Prædicatores, veritatem annuntiantes) mundus persequitur.

OMnibus quidem animalibus Deus os dedit, per quod non solum cibum, & alimentum sumere, sed etiam vocem qualem qualem edere possent, exceptis piscibus, qui muti omnino in aquarum abyssis profundantur. Homini verò non tantum os ad comedendum, & incultâ voce clamandum, sed etiam ad, voce articulatâ, loquendum dedit, quo unus alteri non tantum animi sui sensa aperire, sed etiam sanas doctrinas, & salutaria monita communicare valeret. Quod ergo est os in corpore humano, hoc sunt Prædicatores in corpore mystico Ecclesie; unde illud Jeremias: *si separaveris preciosum à sereno, id est (ait Lyranus) Animas v. 19. pretioso Christi sanguine redemptas à vilitate peccati per tuam doctrinam, vel (ut Hugo loquitur) per prædicationem, quasi os meum eris, quia in te, vel per te loquor, & secreta mea revelo, quod magnum est, ait idem Expolitor.*

Solus homo, os habet ad loquendum

Hugo Card. hid

Os Domini, sunt prædicatores.

bas

El. Interl.

Hi per se-
tutionem
patun-
tur.

Act. 7. v.
32.

Quia ve-
ritas odi-
um parit.

Legati
gaudent
immuni-
tate.

bas experiatur poenas, & affli-
ctiones, quia os eius ad iracundiam
provocavit, scilicet, Prædicato-
res, glossatur Interlinearis, eos.
veritatem annuntiantes, perse-
quendo, imò & occidendo, uti
imprimis ipsemet iteratò exper-
tus est Jeremias, verberatus, in
lacum foetidum projectus, fame
pene enecatus, & lapidatus:
Isaias ferrâ per medium disse-
ctus, Zacharias inter templum,
& altare occisus, &c. Ut ver-
bo concludam, quem Prophetarum
non sunt persecuti? quod os Domi-
ni, veritatem eis annuntians
non provocaverunt? Iusta pro-
inde Dei vindictâ animadversi.

Non minus autem ad eandem
hodieque poenam tremit Eccle-
sia, meritò divinam expave-
scens vindictam, eò quòd vide-
at os Domini, prædicatores, ve-
ritatem mundo annuntiantes, à
fidelibus, præsertim magnati-
bus, non tantum amaro tolera-
ri animo, sed etiam gravissimas
(nisi à veritate dicenda desiste-
re velint) persecutiones pati,
quoniam implacabile veritas o-
dium parit.

II. Magna quidem ex jure genti-
um Legatis magnatum debetur
reverentia, & immunitas, ipsius
Principis personam repræsen-
tantibus; tamen negari non po-
test, quin majorem semper au-
toritatem, & vim ipsa habeat
persona Principis, singularem

sibi populi concilians venera-
tionem. Miserat Deus ad Sy-
nagogam varias ex Prophetis,
legationes, mentem ac volun-
tatem suam candidè per hos le-
gatos ei fecerat insinuari, sed
cum non tantum exiguum erga
hos legatos exhibuisset respe-
ctum, sed etiam contra jus gen-
tium, & naturale divinum ig-
nominiosè tractâset, idcirco
ipse se mundo sistere voluit
Deus per proprium Filium: olim
loquens patribus in Prophetis, novis-
simè locutus est nobis in Filio. Saltem
verebuntur filium meum. Sed non
major filio, quàm præmissis le-
gatis, habitus est honor. Nam
licet bene omnia fecisset, &
surdos audire, & mutos faciens
loqui, tamen contra ipsam Filij
personam insurgere non veriti,
hic est hæres (inquiunt) venite oc-
cidamus eum, nunc lapidare, nunc
interficere eum tentantes, nunc
crucifige contra illum incla-
mantes, &c. Os Domini, nempe
Verbum Patris, sive Filium (ut In-
terlinearis & Hugo glossantur)
ad iracundiam provocaverunt. Et
quare hoc? popule meus, quid
feci tibi, aut in quo contristavi
te? nempe ob solum veritatis e-
loquium: Nunc queritis me in-
terficere, hominem, qui veritatem
vobis locutus sum: Et hac solum
ex ratione, turpissimam Filio
Dei mortem infixit noverca
Synagoga, quia testimonium per-
hibuit

Legati
Propheta.

Hebr. 1.
v. 2.

Post hos
ipse Filius
venit.

Joan. 8.
v. 40.

Sed occi-
dit.

hibuit veritati. Sed justus es Domine, qui veritatis sibi annuntiatae persecutorem populum extremo delevit excidio.

*Eadem
crudelitas
exercita
in Apo-
stolos lega-
tos.*

Sapere oportebat mundum, damno rejectae, & extinctae horribiliter Synagogae, sed uti doctrinam Christi nihilo melior, ita Judaeorum tremendo exemplo nihilo sapientior factus est, sed assumpto in caelos Dei Filio, relictos ejusdem legatos non mitius, quam ipsum Dominum tractavit. Principalis quidem per universum orbem legatio Apostolis credita fuit, testante Paulo: *Pro Christo ergo legatione fungimur. Et ex illis occidetis, & crucifigetis, & ex eis flagellabitis in Synagogis vestris, & persequimini de civitate in civitatem.*

2. Corint.
5. v. 20.
Matt 23.
v. 34.

III.

Quod haec ab obstinatis Judaeis, & perversis gentilibus, quibus Christus crucifixus vel scandalum, vel stultitia fuit, acta sint, adeo admirandum non est, sed quod etiam in ipsa Ecclesia, Christi Fideles, ita legatos, & os Dei, veritatis scilicet praecones, ad iracundiam provocent, & persequantur, & non a Paganis, aut haereticis, sed ipsi Catholicis principibus, & Monarchis, Chrysostomus ejiciatur in exilium, Thomas Cantuariensis in Ecclesia, Stanislaus trucidetur ad Aram, &c. Doctores in signes, viri eximij, Episcopi sanctitate clari,

*Idem ad-
huc fit in
Ecclesia.*

homines, qui veritatem locuti sunt illis Monarchis, aperte nobis demonstrat, quam exosa mundo, praecipue autem magnatibus semper veritas fuerit, quam quis denuntiaturus, neque de vita securus esse potest; quare necesse foret, ad denuntiandam magnatibus veritatem Prophetas & Praedicatorum ex altero revocare mundo, qui nullam bonorum, aut vitae amplius jacturam timere possint.

Degenerem sibi filium, & regni successorem reliquerat pius, & candida mentis rex Josaphat, nempe Joram, hominem uti omni impietati, ita imprimis idololatriae deditum. *Allatae sunt autem ei literae ab Elia Propheta, in quibus severissime non tantum ob immania scelera increpatus fuerat rex, sed etiam pessima eius plaga, & interitus fuerat denuntiatus.*

*Impio Re-
gi Joram*

*2. Paral.
21. v. 12.*

Gravis hic exoritur de his literis quaestio, a quo, & quando fuerint conscriptae, & unde missae? nam Helias Thesbites jam sexto ante obitum regis Josaphat anno, curru ignito in caelum fuerat raptus, haec autem literae in tertio primum, aut quarto anno regni Joram fuerunt allatae, uti etiam ex Hebraeis docet Lyranus, & Cornelius, unde rejectis alijs opinionibus hic minus solidis, hic concludit cum majori expositorum con-
fen-

*Helias e
paradyso
scribit.*

Cornelius

sensu, Eliam ex paradyso, vel loco, in quo ipse post raptum degit cum Enoch, has literas misisse. Sed nunquid non Propheta tunc erat in Israël? nonne Helia successerat Elisæus, duplici magistri sui spiritu munitus? nonne hic legatione ista fungi, & sive oretenus, sive per epistolam monere de perversa vita regem poterat? quid tanto opus dispendio, ut literæ in paradyso conscribendæ, angelicâ manu deferrentur ad regem?

IV. Ad dubium hoc solidiùs resolvendum, recedamus paulisper in regû historiam, ad libri primi caput vigesimum octavum, ubi Saul cum Philistæis conflicturus, neque per sacerdotes, neque per Prophetas responsum obtinere potuit. Quare simulato habitu Pythonissam adjit, sibi que suscitandum Samuelem rogavit. Paruit Pythonissa, & ecce, vir senex ascendit, amictus pallio. Et intellexit Saul, quod Samuel esset. Magna nascitur hic iterum inter Expositores quæstio, an hæc apparitio, mera fuerit diabolica dementatio, vel realis Samuelis præsentia: affirmat Lyranus, quod anima Samuelis virtute divina, & eius dispensatione apparuit, ad annuntiandum Sauli divinam sententiam. Cui opinioni etiam accedit Cornelius, & Sauli missum ex altero mundo à Deo Samue-

lem asserit, qui eum puniret, tum ob alia crimina, tum ob hoc magia, denuntiatione cladis secutura. Sed quid opus erat ab altero mundo ablegare animam Samuelis? nunquid per sacerdotes & prophetas Sauli denunciare poterat scelera ipsius, & sententiam interitus? Appositè ad hoc respondet clarissimus Alphonsus Tostatus. Quia Sacerdotes, & Prophetæ videntes interitum Saulis appropinquare, nolunt denunciare propter timorem, Samuel vero, qui mortuus erat, non timeret, Tale enim odium magnatibus parit denuntiatio veritatis, & criminum, pœnæque remonstratio, ut vivus quisque horreat veritatem edicere, unde è limbo revocandus Sauli Samuel, & è Paradyso exarandæ literæ erant ab Elia, quia vivi Prophetæ, & prædicatores horrent annuntiare veritatem magnatibus, qui os Domini, quod veritatem loquitur, ad interneccionem usque persequuntur, unde hodieque gemit Ecclesia. Os Domini, Prædicatores, ad iracundiam provocaverunt, id est persequendo irritaverunt, exacerbaverunt, amaricârunt, uti aliæ explicant interpretationes, ita ut ad hoc officium non vivos, sed mortuos, qui de vita timere amplius non possint, adhibere præstaret Prædicatores.

Refert Michaël de Palatio, V.

T 1 3

vi-

Quia re-
mo videri
verita-
tem dice-
re aude-
ret.

1. Reg.
18. v. 6.

Samuel
Sauli in-
teritum
denunci-
at.

Lyranus
hic.

Cornelius
hic,

Si martyrium quaeris? virum quemdam Religiosum consequendi Martyrij zelo ductum, ad Saracenorum partes migrasse, ipsamque Sultani aulam imperterritum penetrasse, hujus temeritatem admiratus Sultanus quaesivit, quidnam temerario hoc aulae suae accessu prætenderet? cui ille: *ut mortem inveniam, tibi veritatem praedicando.* Ad qua ingeniosè aequè, ac falsè replicavit Sultanus: *Ito ad principes tuos, praedica illis veritatem, & mortem, quam apud me quaeris, apud illos cito invenies.*

Dic veritatem principibus.

Cave, ne aulas tan gas, aut regimina.

Non opus est longis itineribus, & navigationibus, non terras & maria trajicere necesse est, ad Christianorum magnatum aulas & curias accede, veritatem praedica, & mortem, aut exilium invenies. Accede aulas, sive regias, sive Ecclesiasticas, intona contra pacis Christianae turbatores, contra bellorum, & factionum incentores, contra vanos personarum acceptores, contra ambitiosas dignitatum, & Simoniacas beneficiorum procuraciones, patrimonij Petri cum luxu dilapidationes, interpella de lasciva luxuria libertate Reges & Principes, inculpa Machiavellicam magnatum modernorum politiam, carpe praediciosa Religioni Catholicae consilia, exprobra magistratibus interessatas eorum, & bono publico

praediciosa actiones, scissiones, injustitias, pauperum oppressiones, auri famem, & alia vitia, & citò exilium, proscriptione, aut mortem ipsam invenies, nec te aut jus divinum, aut gentium juvabit, quòd te legatum Christi & pro eo te in Cathedra legatione fungi praetendas, odium enim veritatis, nec ipsis parcat legatis, nec ori Domini. Et hinc malum irremediabile in Dei Ecclesia; Et quis medebitur tui?

Pauci reperiuntur Theodosii, qui patienter detonantem audiant Ambrosium: Pauci Johannes Imperatores Constantinopolitani, de eo enim legitur, quòd cum Abbas Nicephorus ipsius concubinam splendidius ipsa imperatrice incedentem, ab ingressu templi prohiberet, haec autem ad vindictam Imperatorem incitaret, ipse Abbas sancti correctioni humiliter acquieverit. Pauci sunt, qui mansuetudine Philippi secundi magni Hispaniarum Regis, praediti sunt; cum enim magnatum aliquis contra indiscretam concionatoris fulminationem fuisset conquestus, Os (inquit Rex,) *concionatori claudite. Et quomodo?* replicavit aulicus: *Vos emendando;* respondit rex, nihil indignatus, quòd sibi, ac aulae, regimini sive sui defectus è cathedra fuerint remonstrati. Sed

Commen- datur Theodo- sius Imp.

Item Io- ann. Cos- stan. Imp- per.

Philippus 2. Hispan. rex.

VI Sed, uti dixi, rari tales inveniuntur Magnates, qui ita Os Dei, prædicatores, ac doctores respiciant, & veritatem ab eis sibi deprædicari sustineant, quin contra eos indignationem suam effundant. Sed quid de monarchis, regibus, & principibus dico? Vix infimæ plebis homuncionem invenies, qui in detegendis defectibus suis veritatem non excretur.

Apologus
de veritate
c. 11.

Ferunt veritatem olim toto orbe profugam, & è magnatum palatiis ejectam, aliquando sub noctem ad casulam pauperulæ anùs divertisse; ab hac benignè recepta, quænam esset, & unde tandem serò venisset, interrogata, veritatem se esse respondit, omnibus, præfertim magnatibus, exosam, qui se nullo firmo consistere loco paterentur. Quid, inquit muliercula, molestiæ inferis magnatibus? nihil (respondet veritas) nisi quòd omnium acuso vitia, nihil dissimulo: & quia nemo sese repræhendi non indignè fert, hinc mihi fuga, & exilium perpetuum. Avidis auribus has contra magnates murmuraciones excepit vetula, animum jam aliàs erga eos, ob perpessas suppressiones, exacerbatum gerens, quare bene admodum consolata, post frugalem cœnulam cum veritate cubitum concessit, eo-

Quævis
vetula
veritatē
odit.

dem illam excipiens lecto. Manè orta jam luce, cum ambæ è somno surgerent, vetulam veritas curiosius intuita, eam altero oculo orbatam, frontemque obductam rugis depræhendit. Hanc vultus deformitatem dissimulare veritas nequiens, deformitatis illi vitia per partes enumerat. Exarsit subito, in frigido licet corpusculo, bilis, & à veritate sibi detectam candidè deformitatem indignata, eam è tigurio ejecit, centenis etiam convitiis eam persecuta, nō mirum esse asserens, quòd omnibus odiosa, nullo consistere firma loco possit, cum tam impudenter in omnium vitia debacchari consuevisset, nullâ vel ætatis, vel nobilitatis attentâ ratione. Ejectâ igitur per vetulam veritate, illud Isa. 59. dici poterat; *Corruit in platea veritas; Non potuit invenire hospitium*, addit Hugo Cardinalis in c. 4. Galat. v. 15.

Ex quo concludere, & addiscere prudens quisq; potest, non solum magnates, sed plebeios quosvis veritatem sibi loquentibus indignari, & veritatis præcones (qui sunt os Domini) exosos esse omnibus, veritatem liberè profertentes, cum tamen vel maximè sapientissimus Salomon veritatem etiam emendam suadeat.

Veri-

VII.

Prov. 23.
23.

S. August.
Conf. lib.
4. c. 2.
Rhetores
verborum
vendito-
res.

S. August.
Confess.
lib. c. 4.

P. Henr.
Wagner-
1885 S. 1.

Veritatem eme. Quomodo autem veritatem emendam suadet Sapiens? an veritas fortè à concionatoribus vendi potest, sicut eloquens loquacitas à Rhetoribus, uti de se fatetur Augustinus: *Docebam in illis annis Rhetoricam, & victoriosam loquacitatem cupiditate vendebam, &c.* Qui aliis etiam in locis suarum Confessionum, Rhetoricam nundinas verborum, ipsos verò Professores verborum venditores vocat. Dedignantur autem plerique verba emere, nisi compra valde, & phalerata, humilia verò, quantumvis vera dedignantur, uti conqueritur de Alipio suo S. Augustinus, quòd, nondum humilitatem Christi sapiens, *dedignabatur inferi literis nostris; magis enim eas volebat redolere gymnastiorum cedros, quas jam continuit Dominus, quàm salubres herbas ecclesiasticas, adversas serpentibus.* Modernus quidam in eruditio, ac verè spiritualibus Notis in confessiones S. Augustini conscriptis, hìc graviter notat, quòd *habet Alipius Catechumenus imitatores, viros in fide Christiana enervatos, quibus nihil latinum est, nisi profanum; ideoque abstinent vocibus Ecclesiasticis, non aliter, quàm solecismis, aut barbarismis, quasi Christi fides, quæ omnium gentium devicit errores, sacramin suorum vocabula, non possit iure suo profanis miscere linguis, aut*

deceat superstitionis, idololatricisque vocibus, sacrosancta mysteria inquinare, & obscurare. Quasi ad emendum & vendendum verba formarent. Sed non sic concionatores, qui nec mercaturam verborum gerere, nec verbum Dei, & veritatē disseminandam vendere possunt, sicut enim expressa incurreretur Simonia, sed et si venalem exponere veritatem quis vellet, inanes forent nundinæ, nullum inventuræ emptorem.

Discipulis suis fidem universo mundo annuntiatoris, certas Christus præscribit leges: *Euntes autem predicare... infirmos curate, moriuos suscite, leprosos mundate, demones ejicite; gratis accepistis, gratis date.* Et bene notat Cornelius, quòd gratis Apostoli dare jubeantur sanitates, ut excludatur occasio omnis avaritiæ, & simoniæ, *ne scilicet miracula sua accepto pretio vendant.* Et nunquid idem de prædicatione intelligendum voluit Christus, ut sicut de curatione, sic nec de prædicatione veritatis pretium acciperent? negat Abulensis, *ro gratis date, etiam de prædicatione intelligi: illud (gratis date) maximè intelligitur de curatione, seu sanatione infirmorum, non autem de prædicatione.* Et quare hoc? nunquid ergo verborum, & veritatis venditores esse divini verbi præcones possunt?

Math. 10.
7.

Cornel.
h. c.

Alphon.
Toftaus
hic,
Nō man-
dat Chri-
stus gra-
tis prædi-
candum.

sunt? Non hoc ex allegatis verbis suis concludi vult Tostatus, sed innuere vult esse hanc superfluam cautelam, nec subesse periculum, quod cum veritate, populo annuntiandâ, nundinas erigere, & pretium aut exigere Prædicatores, aut sperare possint, Quia (ait præclarus iste Commentator) pro prædicatione

Quia a-
lias nemo
dat pre-
tium di-
centi ve-
ritatem.

nemo daret pecunias, si gratis prædicare nollent. Pro sanitate, & curatione quivis numeratam dare pecuniam paratus, veritatem autem à prædicatoribus emere nemo curat, unde de prædicatione gratis danda, nullâ cautelâ posuit Christus, quia si gratis prædicare nollent, nemo pro prædicatione veritatis, eos pecuniis conduceret, sed tantum exilia & persecutiones, verbera, flagella, & ipsam mortem, expectare debent, quam ipse expertus est divinus illorum Magister, quia testimonium perhibuit veritati.

VIII. Satis commendare non potest doctor gentium magnum Galatarum erga se affectum, civilitatem, & benevolentiam, Galat. 4. Sicut Angelum Dei excepisti me, sicut Christum Iesum... Si fieri posset, oculos vestros eruissetis, & dedissetis mihi. Sed quamdiu intensa hæc duravit affectio? Donec veritatem eis prædicare cepit Paulus, tunc enim nec oculos; nec pecuniam, imò vix fru-

P. Franc. Josephi Op. IV.

stum panis illi dedissent Galatæ, nisi gratis prædicare vellet, nemo ei quicquam daret, ita omnium à se animos, prædicando veritatem Paulus averterat.

Quod meritò eis exprobrat Apostolus: Ergo inimicus vobis factus sum: verum dicens vobis? Inde scilicet factus inimicus, unde magis haberi debebat amicus. Et concludit Hugo ex Terentio: Obsequium amicos, veritas odium parit.

Hug. Car-
din. hic.

Sed parum hoc odium, & inimicitia ab Apostolicis viris curanda, sed potius attendenda tremenda illa divina per Ezechielem Dei præconibus facta comminatio: Si dicente me ad im-

Non cu-
randum
hoc odiu.

pium, morte morieris, non annuntia-
veris ei, neque locutus fueris, ut aret-
tatur à via sua impia, & vivat; ipse
impius in impietate sua morietur,
sanguinem autem ejus de manu tua
requiram, Nempe, uti alibi mi-
natur Deus: Erit anima tua, pro
anima ihesus. Nec minus divini
verbi præco, timidè tacendo,
quàm temerariè loquendo er-
rare graviter potest.

Ezech. 3.
18.

Reg. 20
39.

Virum pollutum labiis se fa-
retur Isaias, sed quæ verba im-
pura aut inordinata effutierat,
ut iis se pollutum agnosceret?
Non loquendo, sed tacendo, se
pollutum conqueritur: Va mihi,
quia tacui, quia vir pollutus labiis ego
sum. Sicut enim polluuntur labia lo-
quendo, quod non decet, ita etiam ta-

Etiã
tacendo
polluuntur
labia.

Isa. 6. 5.

Lyranus
hic.

V u

cen-

cendo, quod dici debet, ait Lyran. Fuit ergo pollutum os Isaiæ nō loquacitate, sed taciturnitate, quōd ex humano respectu, licet ex sanguine regio oriundus, tamen Oziam regem, temerē incensum adolentem, non corripuisset, hæc Isaiæ timida taciturnitas calculo ignito fuerat purganda.

IX. Igitur viriliter erigenda est veritas (infert S. Bernardin. Senen, quia eius diminutio, seu defectio criminosa; nimis profecto damnosum, & criminofum est in mundo, & in qualibet civitate, insuper & in qualibet anima, defectio & diminutio veritatis. Si enim veritatem nemo audeat prædicare, aut prædicandam nemo velit audire, quid inde nisi scelerum omnium incrementum, virtutum defectio ac pietatis exterminium expectari potest? Quid in privatis domibus, quàm earum ruina, & posteritatis corruptio consequetur. Inde enim evenit, quod S. Hieronymus advertit, nempe quōd solemus mala domus nostræ scire novissimi, ac liberorum, & coniugum vitia, vicini cantantibus, ignorare; quod omnis ruina est initium. Nec minor ruina in publicis, ex veritatis vel denuntiata, vel audita defectu, Conversum est retrorsum iudicium, (ait Isaias) & iustitia longè stetit, magna utique in Republica deordinatio, defectus inexpli-

S. Bernar-
dinus Senen
Dom.
21. Pent. c.
1. a. 1.

Ex defectu
veritatis.

Corruunt
domus
privata

Isa. 59.
14.

cabilis, iudiciorum, & iustitiæ corruptela, quam non nisi gravis divina vindicta, & interitus sequi potest: Quia iustus Dominus: At unde omnia mala hæc? quia corruit in platea veritas, ita Isaias, quam vel eloqui, qui deberent, extimescunt, vel audire, quibus necesse foret, renuntiant, & os Domini ad iracundiam provocant, ac veritatem loquentes persequuntur, sic divinam in se provocantes iram, brutis animalibus, quàm hominibus rationalibus fiunt similiores.

Tales in suæ Ordinationis Episcopalis anniversario sic alloquitur S. Augustinus: Vobis itaq; dico, sive presentibus, sive absentibus, quibus inimicus efficior, verum prædicans: Nolite esse sicut equus & mulus, non habentes intellectum nam & hæc iumenta eos maxime calce, morsuque appetunt, à medicis quibus curantur, & ut curentur, eorum vulnera contrectantur. Non parcis? non parco. Adversarius? adversor. Resistis? resisto. Lucta nos comparat, sed causa separat. Tu inimicus es medico, ego morbo: tu diligentiam meam, ego pestilentiam tuam. Retribuebant (ait Psalter regius) mihi mala pro bonis. Et concludit sanctus P. Augustinus: Vos autem corrigite perversitatem vestram, agnoscite charitatem nostram. Os Domini non exacerbat, non confringite ad nume-

Bennum
publicum
interit.

S. Augu.
hom 24.
inter
Quinquaginta.

Iumenta
medicum
calcepe-
runt.

Pf. 34. 14.

Thr. 3. 16.

rum

Prædicator
res mor-
bum, non
agrum o-
derunt.

vultus eius, sed ori Domini
benevolas præbere aures, do-
ctrinas amplectimini, & si qui-
dem aliquando etiam in verbo
indiscretè offendat, compati-
mini, sustinete medicum, non
ægro, sed morbo infentum, no-
lite odisse latrantes Dñi canes,

qui medicâ suâ linguâ ulcera
vestra lambentes, suo labore &
sudore, obsecrando, & incre-
pando aliud nõ intèdunt, quàm
æternam animæ vestræ salu-
tem, quam Deus vobis
concedat, Amen.

DISCURSUS XXXX.

Sade,

Iustus est Dominus, quia os ejus ad iracun-
diam provocavi. *Thren. 1. 18.*

DE ANIMA.

*Magna anima peccatricis insipientia, qua
mala sibi per os Domini toties denuntiata
non præcavens, accepta demùm damna de-
plorat, serò sapiens cum Phrygibus.*

Exteriores homini sen-
sus concessit Deus, ut
per eos experientiam
rerum haurire, atque
mala & nociva devitare, utilia
autem, & sibi proficua amplecti
posset. Sic oculi circumspèctè
omnia examinant, & inqui-
runt; aures ayidè, quæ sibi ad
profectum vel interitum faci-
unt, excipiunt, ut ita anima ex-

ternis sensibus, quasi speculato-
ribus & exploratoribus infor-
mata, noverit, quæ sibi utilia &
amplectenda, quæve nociva, &
fugienda. At insipiens homi-
num genus illud est, qui negle-
cto auditûs, & visûs beneficio,
tanquam cæci & surdiambu-
lant, ac sic ambulando impin-
gunt durissimè, impingendo
verò se periculosissimè lædunt.

Sensus
externi
sunt quasi
explora-
tores.

V u 2

De